

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobců **a) S. H., b) nezl. V. H.**, zastoupeného žalobkyní ad a) jako zákonnou zástupkyní, oba zastoupeni JUDr. Martinem Šmerdou, advokátem se sídlem Vránova 39, Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2003, čj. OAM-4878/VL-20-ZA09-2003, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 36 Az 922/2003, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 4. 2005, č. j. 36 Az 922/2003 - 64,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Martina Šmerdy se určuje částkou 3123,75 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku nebyl žalobcům (dále též „stěžovatelé“) udělen azyl v České republice podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“); současně na ně nebyla vztažena překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že důvodem žádosti žalobců o udělení azylu byla snaha o legalizaci pobytu na území České republiky, přičemž jejich odchod z Ukrajiny byl zapříčiněn rodinnými potížemi a snahou nalézt lepší lékařskou péči pro žalobce ad b).

Žalovaný uvedl, že obtěžování žalobkyně ad a) manželem nemůže být v daném případě považováno za pronásledování; navíc se žalobkyně ad a) v jednom případě obrátila na policii, ta manžela zadržela a donutila jej zaplatit pokutu. Jindy se žalobkyně ad a) již na žádné státní orgány v zemi původu neobrátila, přičemž podle žalovaného lze mezinárodní ochranu formou azylu poskytnout pouze v případě, kdy žadatel vyčerpal všechny dostupné prostředky k ochraně svých práv v zemi původu. Rovněž rozhodnutí léčit žalobce ad b) v České republice považuje žalovaný za účelové; žalobci ad b) byla na území Ukrajiny poskytnuta lékařská péče, žalobkyně ad a) však s léčbou nebyla spokojena a sama ji přerušila; ani tato skutečnost není podle žalovaného důvodem pro udělení azylu. Žalovaný se dále vyjádřil i k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 21. 4. 2005, č. j. 36 Az 922/2003 - 64, byla zamítnuta žaloba proti tomuto rozhodnutí žalovaného. Soud uvedl, že žalovaný se v řízení zaměřil na zjištění, zda žalobcům hrozilo v zemi původu pronásledování a z jakých důvodů, žalobci však netvrdili skutečnosti svědčící o jejich pronásledování z důvodů vymezených § 12 zákona o azylu. Soud uvedl, že obava z jednání manžela – soukromé osoby – není sama o sobě důvodem pro udělení azylu; navíc žalobkyně ad a) nevyčerpala možnost ochrany v zemi svého původu a nelze tedy dovodit, že by země původu jednání vůči žalobkyni ad a) prováděné tolerovala. Námitku týkající se chybějícího podpisu oprávněné osoby na rozhodnutí žalovaného soud sice označil za opožděnou ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s., zabýval se jí však z hlediska případné nicotnosti rozhodnutí žalovaného. Přitom dospěl k závěru, že součástí správního spisu je vyhotovení rozhodnutí žalovaného podepsané oprávněnou osobou a i jinak bezvadné a proto není sporu o tom, kdo rozhodnutí vydal. Soud dále uvedl, že udělení humanitárního azylu je výsledkem správního uvážení žalovaného, soud je přezkoumává jen v omezeném rozsahu a není oprávněn z týchž skutečností vyvozovat jiné nebo opačné závěry. Žalovaný podle soudu shledal, že onemocnění žalobce není tak závažné, aby odůvodňovalo udělení humanitárního azylu; ve svém rozhodnutí se přitom zabýval i stavem zdravotnictví na Ukrajině. Ani při jednání u soudu nebylo uvedeno nic, co by zpochybňovalo rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu. Soud shledal zákonným rovněž rozhodnutí o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Ze všech uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné a na žádost soudu doplněné kasační stížnosti stěžovatelé namítli, že žalovaný v řízení porušil § 3 odst. 4 spr. ř., § 32 odst. 1 spr. ř., § 34 odst. 1 spr. ř. a § 46 spr. ř., neboť si neopatřil aktuální a konkrétní informace o situaci na Ukrajině a o osobních poměrech stěžovatelů, což mohlo mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. Stěžovatelé uvedli, že manžel stěžovatelky ad a) ohrožoval od května roku 2003 ji i její děti. Policie jej pokaždé odvezla a ráno propustila s tím, že nezpůsobil větší škodu. Žalobce ad b) trpí dyslexií, která v případě špatného léčení může přejít v epilepsii, na Ukrajině se pokoušel léčit na poliklinice v Mukačevu, ovšem bez efektu. Do České republiky přijeli stěžovatelé na radu známé s tím, že stěžovatelka ad a) by zde mohla pracovat, a stěžovatel ad b) by se zde mohl léčit. Navíc má stěžovatelka ad a) obavy z manžela a z toho, že se synovi v zemi původu nedostane potřebné lékařské péče. Proto jsou stěžovatelé přesvědčeni o tom, že splňují důvody pro udělení humanitárního azylu. Podle stěžovatelů soud dále pochybil, když se nezabýval otázkou, zda bylo třeba k ochraně práv stěžovatele ad b) ustanovit mu pro řízení před soudem zástupce, ačkoliv o to byl zákonnou zástupkyní stěžovatele ad b) dne 12. 2. 2004 požádán. Stěžovatelé navrhli, aby rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 4. 2005, č. j. 36 Az 922/2003 - 64, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení; současně stěžovatelé požádali o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejich podání, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí soudu byla vydána v souladu s právními předpisy. Námitku stěžovatelů ohledně humanitárního azylu shledal žalovaný za irrelevantní, neboť u stěžovatelů nebyl dán důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu ani důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu; žalovaný své rozhodnutí podložil relevantními informacemi a řádně je odůvodnil. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelé v ní namítají důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a jejich rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

První důvod kasační stížnosti je vymezen v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jedná se tedy o tvrzenou nezákonnost rozhodnutí krajského soudu z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že naplnili důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Institut humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, podle něhož lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, je však výsledkem správního uvážení žalovaného a na jeho udělení není právní nárok. Rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu tedy správní soudy přezkoumávají pouze v omezeném rozsahu, a sice z hlediska toho, zda žalovaný při rozhodování nepřekročil zákonné meze správního uvážení nebo je nezneužil a v případě, že shledá, že meze správního uvážení nebyly překročeny ani zneužity, je další přezkum tohoto výroku rozhodnutí vyloučen. Krajský soud se přitom se skutečností, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok, ve svém rozhodnutí vypořádal a neshledal pochybení v postupu žalovaného ohledně tohoto výroku. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem krajského soudu, že z rozhodnutí je patrné, co žalovaný považuje za důvod hodný zvláštního zřetele, a po tomto vymezení postupoval žalovaný v režimu správního uvážení, jehož přezkum správními soudy je, jak již bylo výše uvedeno, pouze omezený. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tedy není dán.

Dalším důvodem kasační stížnosti je důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Pokud jde o tento důvod kasační stížnosti, stěžovatelé i po doplnění, k němuž byli soudem vyzváni, uvedli pouze obecný odkaz na ustanovení správního řádu a na to, že si žalovaný neopatřil dostatek informací pro své rozhodnutí, neuvedli však žádné bližší skutečnosti odůvodňující takový závěr. Toto blíže nespecifikované tvrzení nelze tedy ani po doplnění kasační stížnosti považovat za řádně uplatněný důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Poslední důvod kasační stížnosti je vymezen v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle něhož lze podat kasační stížnosti z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné

vadě řízení před soudem, mohla-li mít tato vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Námitka stěžovatelky, že soud pochybil, když neustanovil pro řízení před krajským soudem zástupce i stěžovatelů ad b), není důvodná, neboť v žádosti ze dne 12. 2. 2004 stěžovatelka neuvedla, že o ustanovení zástupce žádá rovněž pro žalobce ad b). Jelikož je ohledně této skutečnosti soud vázán zásadou dispoziční, nebylo jeho pochybením, pokud o ustanovení zástupce rozhodl pouze ohledně žalobkyně ad a), tedy tak, jak bylo formulováno v žádosti. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasačních stížnostech rozhodl neprodleně po jejich obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasačním stížnostem.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšným žalobcům náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobců žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovatelům byl pro toto řízení před soudem ustanoven soudem zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 3 x 800 Kč za tři úkony právní služby – první poradu s klientem ad b) včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti jménem dvou stěžovatelů ze dne 6. 10. 2005 a 3 x 75 Kč paušální náhrady hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 2625 Kč. Odměnu za účtovaný úkon právní služby „první rada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení“ ohledně stěžovatelky ad a) soud nepřiznal, neboť se jednalo o případ, kdy advokát zastupoval stěžovatelku ad a) již v řízení před krajským soudem, v rámci něhož byl za tento úkon právní služby honorován; v takovém případě by opětovné přiznání odměny za tento úkon právní služby již bylo nadbytečné. Protože advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 498,75 Kč. Zástupci žalobců se tedy přiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti v celkové výši 3123,75 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. ledna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

